

የምሁራን ደናቁርት ፬ (Educated Bums)

አንዳንድ ሰው ትምህርት በጨመረ ቁጥር አእምሮውም እየሰፋና እየዳበረ እንደመሄድ እየጠበበ የሚሄድበት ሁኔታ ያለ ይመስላል። ይኸም በመሰረቱ ከትምህርቱ ልቀት የተነሳ የዕውቀቱ ጥልቀት በጨመረ ቁጥር የይዞቱ መጥበብ ተያይዞ የሚመጣ ሁኔታ ይሆን? ለዚህም ይሆን ያገራችን ሰዎች ከተማረ የተመራመረ ይበልጣል ይሚሉት?

ዛሬ የምናያቸው ጥቂት አጉል ምሁራንም ልዩ-ልዩ ቡድኖችን ፈጥረው፤ ‘በኢትዮጵያ ላይ የኢኮኖሚ ጫና እንዲደረግ’ የአሜሪካና የኤውሮጳ አገሮችን ሲለምኑ፤ ኢትዮጵያ የተበደረችው ዕዳ እንዳይሰረዝላት፤ ተጨማሪ ብድርም እንድትከለክል፤ “ማንኛቸውም እርዳታም አትሰጧት!” እያሉ ሲዘላብዱ ስናይ፤ “ወይ ዕብደት!” እያልን እናዝናለን።

ዕብደታቸውን ለመግለጽ ትንሽ ማስረጃ ለማቅረብ ያህል፡- “My Fashion” በተባለው መጽሔት ከማስታወቂያ ገጽ ላይ ያየሁት፤ “Trust ሕይወት” የተባለ ኮንዶም አራቱን በኢትዮጵያ ሃምሳ ሳንቲም እንደሚገኙ ይነግራል። የአንዱ ኮንዶም ዋጋ በአሜሪካ አንድ ሳንቲም ተኩል ሲሆን፤ ይህ በአሜሪካ ለድሆች ነፃ ኮንዶምና የድራግ መርፌ የሚሰጡ ድርጅቶች እንኳን ከሚገዙበት (wholesale price) በታች ዝቅ ያለ ዋጋ ሆኖ አግኝተነዋል። ታዲያ ይህ እንዴት ሊሆን ቻለ ብሎ መጠየቅ ተገቢ ነው።

ይህ ሊሆን የቻለው ኢትዮጵያ እርዳታ በማግኘትዋ አይደለም ወይ? እነዚህ የምሁራን ደናቁርት ግን እርዳታ አትሰጡ ሲሉ ሕዝባቸውን ለኤይድስ በሽታና ሞት አሳልፈው እንደዳረጉት ያውቁታል? በጣም ያጠራጥረናል! ቢያውቁትም ባያውቁትም ሕዝቡን ለኤይድስ ሕመምና ሞት የሚዳርግ ሰው ከሓዲ ለመሆኑ ምን የሚያጠራጥር አለ?

ከአሜሪካ ከራድዮ ጣብያዎች ትውውቅ ያለው ወዳጄ፤ “ከፈለግኸ ላገናኝህና በሬድዮ ግጠማቸው?” ቢለኝ፤ “ከዕብዶች ጋር ምን ግጥሚያና አፍ መካፈት ያስፈልጋል? ከሓዲዎችን ምራቁ ጸቅ ብዬ ከማለፍ ሌላ፤ ሰው ብሎ ማነጋገር ራሴን ማዋረድ ነው!” አልኩት። ሰው እንዲጠየፋቸውና እንዲያገልግላቸው ይገባል ያልነውም ለዚህ ነው።

የጦር ሚኒስትር የነበሩት ሃገር ወዳዳና ጀግናው ራስ ሙሉጌታ፤ ማይጨው በዘመቱ ጊዜ፤ አሌክሳንድሮ ዴልባዬ የተባለው ኩባዊ ኢትዮጵያን ለመርዳት መጥቶ ከጎናቸው ቆሞ ሲዋጋ፤ ጦርነቱ ጋብ ብሎ ጣልያኖቹ መንገድ ሲከፍቱ፤ ድልድይ ሲሠሩ አይቶ፤ ሊመክራቸው፤ ጠላት በዚህ መንገድ ታንክና ከባድ የሆነ የጦር መሣሪያ ሊያመጣብን ነውና፤ “የሚሠሩት ሥራ ላይ ጥቃት እንሰንዝር” አላችው።

ሲመልሱለትም፤ “እነኚህ የመኪና መንገዶች ለአቢሲንያ ጠቃሚ ይሆናሉ። ጣልያኖች ይሠሯቸዋል፤ እኛ ደግሞ እንገለገልበታለን።” በድጋሚም መንገዶቹን ለማፍረስ የግድ ሲላቸው፤ “በዚህ በኩል ምንም ስጋት አይግባብህ... እኛ ራሳችንን ብንሆን እነርሱን ለማጥቃት መንገድ ያስፈልገናል። ጣልያን እንዲሠራው መተው አለብን። ለሠራዊታችን መገልገያ ይሆናል። የኢትዮጵያም ሃብት ሆኖ ይቀራል።”

ራስ ሙሉጌታ ከሃገር የቁስ ትምህርት ሌላ ለፕሮፌሰርነት ቀርቶ የአንደኛ ደረጃም ትምህርት መማራቸውን እንጂ፣ ግን ምን ያህል አስተዋይና አርቀው የማየት ችሎታ እንደ ነበራቸው ዛሬ በግልጽ እናያለን። ከተማረ የተመራመረ የሚባልም ለዚህ ነው።

ራስ ሙሉጌታ በጦር ግንባር ሕይወታቸውን ለሃገራቸው ሰጧል። ጣልያንም ኢትዮጵያን ለአጭር ጊዜ ወርሮ ያዘ። ራስ የተናገሩት የትንቢት ቃል ደርሶ፣ እንዳሉት መንገዶቹ የኢትዮጵያ ሃብት ሆነው ቀሩ። ይኸው እስከ ዛሬ ድረስም እንጠቀምባቸዋለን። ይኸ ባይሆን ኖሮ የደብረ-በርሃንና የደብረ-ሲናን ዋሻ መንገዶችን፣ የለማሊሞንና የአላማጣን ቁልቁለቶችና ዓቀበት ጠመዝማዛ መንገዶችን ማን ይሠራቸው ነበር?

የዘመናችን የምሁራን ደናቁርት ግን ይህ ዓይነቱ አርቆ ማየት ይቅርና ከገዢው ፓርቲ በያዙት ትርኪ-ምርኪና ዕለታዊ የፖለቲካ እንካስላንት ዓይናቸው ታውሮ፣ አንገብጋቢ የሃገር ጉዳይና ተራው ቁርቁስን ለይቶ ማየት ተስኗቸው፣ ደብዙም ጠፍቷቸው፣ ለባዕድ ኃይሎችና ለጠላት መንግሥታት መሣሪያ ሆነው፣ በእናት ሃገርና በወገናቸው ላይ የኢኮኖሚ ጫና እንዲደረግ መለመን ምን ዓይነቱ ወራዳነት ነው? አእምሯቸውን ምን አደነቆረው እንላለን። ተጎጂው ድካው ወገናቸው መሆኑን እንዴት ዘነጉት!

ከሐዲዎቹ በቅርቡ የጀመሩት እንቅስቃሴም አለ። ይኸም የኢትዮጵያ አየር መንገድ ወደ ካናዳ ሊከፍት ያቀደውን አዲስ መስመር ለማሰናከል መነሳታቸው ነው።

በዚህም ኢትዮጵያዊ ሁሉ እንዲቃወማቸው፣ በሚያደርጉትም ሥራ ትብብር እንዳይሰጣቸው ለሁሉም ሃገር ወዳድ ኢትዮጵያዊ አደራ እንላለን።

ገ/ኢ. ጎርፉ።

ማስታወሻ፦

1. የነጋድራስ አፈ-ቁሳር ታሪክ የተገኘው ባሕሩ ዘውዴ በጻፈው *Pioneers of Change in Ethiopia* ከተባለው መጽሐፍ ነው።
2. የራስ ሙሉጌታ ታሪክና ፎቶግራፍ ደግሞ አሌክሳንድሮ ዴልባይ ጽፎት ተስፋይ መኰንን ባይለየኝ ከተረጎመው “ቀይ አንበሳ” ከተባለው መጽሐፍ ተገኘ።